

BULFETINUL

Onor. Biblioteca Universitară
Cluj
piața Sf. Gheorgho

Trecut în registrul special dela Tribunalul
Cluj, Secția I, sub Nr. 1—1945.

„Așa să ne scötească pe
noi oamenii, ca pe niște slu-
jitori ai lui Hristos și isprav-
nici ai faptelor lui Dumnezeu.
Iar la ispravnici, ceea ce se
caută mai mult este ca să fie
cineva găsit credincios“.

Corinteni 4. 1—2.

Episcopiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului

Apare sub conducerea unui comitet

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Mallnovski Nr. 18.

DESCHIDEREA CURSURILOR

Centrului de îndrumare preoțească. Seria IV-a.

După o întrerupere de câteva
luni, Centrul de îndrumare preo-
țească din Cluj, și-a reluat acti-
vitatea rodnică pentru preoții
din Eparhiile Clujului și Oradiei.

Ca și la deschiderea primei
serii de cursuri, praznicul din
ziua de 17 Aprilie c. a fost
cinstit cu prezența Domnului
Prof. Stanciu Stoian, Ministrul
Cultelor și a P. S. Nicolae al
Oradiei.

Deschiderea cursurilor a pri-
lejit terminarea și sfîntirea
arpei noi a clădirii Institutului
Teologic, care va adăposti în
cele trei săli mari, pe preoții
cursiști.

Din cuvântările rostite s'a
vădit marea însemnătate a a-
cestor cursuri pentru sporirea
zestrei teologice a preoțimii
noastre și pentru așezarea ei
pe făgașul propășirii obștești,
prin cunoștințele ce i se îm-
părtășesc pe tărîmul social și
politic, de trebuință a fi cu-
noscute de orice cetățean al
Patriei.

Iar pentru preoțimea arde-
leană, aceste cursuri mai au
marea chemare de cunoaștere
și apropiere sufletească între
toți slujitorii Bisericii românești.

Serviciul divin

Sf. Liturghie a fost săvârșită
de PP. CC. Prot. Dr. Liviu
Munteanu, Rectorul Institutului
Teologic, Prot. Dr. Petre De-
heleanu, Prot. Dr. Petre Proco-
povici, noul Duhovnic, Prot. Au-
gustin Faur, Pr. Alexandru
Fărcaș și Pr. Axente Tomuș,
iar ca diaconi: Prof. Dr. Ni-
colae Balca și Prof. Dr. Ioan
Zegreanu.

Predica zilei a rostit-o Prot.
A. Faur, vorbind despre che-
marea preoților de a pregăti
sufletele credincioșilor pentru
câștigarea și moștenirea împă-
răției lui Dumnezeu.

Sfîntirea arpei noi a Insti-
tutului Teologic s'a săvârșit de
PP. CC. Prot. Dr. Izidor
Todoran, Prot. Aug. Faur și
Prof. Ioan Pop, iar ca diaconi:

Ioan Zegreanu și Leon Bândilă,
în prezența Domnului Ministru
al Cultelor, Prof. Stanciu Stoian
și a PP. SS. Episcopi, răspun-

surile fiind date de Corul teo-
logilor condus de noul profe-
sor supl. de cântări bisericești,
diac. Ioan Brie.

Deschiderea cursurilor

S'a făcut la ora 9½ în sala
festivă a Episcopiei prin cuvân-
tarea P. S. Episcop Nicolae al
Clujului, care a spus în rezu-
mat, următoarele:

Domnule Ministru,
Prea Sfîntite Frate,
Prea Cucernici Părinți,

Inaugurăm a IV-a Serie a
Cursurilor de îndrumare preo-
țească pentru clerul dreptcre-
dincios din Eparhiile Clujului
și Oradiei.

La dreptul vorbind seria e
a VIII-a, cu cele ce s'au ținut,
tot de Institutul nostru Teologic,
la Arad, pentru preoțimea din
mitropolia Banatului.

Cu cât numărul seriilor de
cursuri sporește, ne încredințăm
tot mai adînc, cât de înțeleaptă
a fost fapta legiuitorului acestor
cursuri, faptă care sporește
zestrea teologică a preoțimii și o
pune la curent cu marea mișcare
socială din zilele noastre.

Evanghelia Domnului are
valențe veșnice, căci Mântui-
torul a spus: „Cerul și pămîntul
vor trece dar cuvintele mele nu
vor trece“ (Mt. 24, 35).

Nimic din marile adevăruri
ale Evangheliei nu este de
schimbat, căci ea e puterea lui
Dumnezeu în stare să mîntuiască
pe om, în veacul acesta
și în cel care va să vină.

Dar Evanghelia trebuie să o
propovăduim pe pămînt, în
contingentele istorice. Lucra-
rea trebuie să se facă deci
ținînd seamă de oameni, de
vremi, de curentele culturale și
sociale, de tot ce cuprinde cu-
vîntul secular.

De aceea preoțimea trebuie
să se adîncească și în cultura
veacului nostru. De altfel Bi-
serica noastră se uită totdeauna
cu un ochiu înapoi și cu unul
înainte. Ține adică seama de

tradiție, dar dă ascultare și
cuvîntul Domnului, că nimenea
punînd mîna pe coarnele plu-
gului nu se uită înapoi, ci
înainte.

Aceste cursuri pentru noi cei
din Ardeal au încă o semnă-
tate: la ele se întîlnesc, se cu-
nosc și se înfrățesc preoții or-
todocși și reveniți.

Este a doua oară că des-
chiderea cursurilor este cinstită
de prezența Domnului Prof.
Stanciu Stoian, Ministrul Cul-
telor. De aceea îngăduiți-mi
să-l salut cu toată dragostea
și cinstirea noastră preoțească,
fiindcă în dragostea care leagă
pe Dl. Ministru de Cluj văd
semnul bunelor raporturi care
există între Statul nostru și
Biserica noastră.

În această colaborare, Bise-
rica va putea fi de folos nea-
mului și va putea contribui și
la fericirea tuturor cetățenilor
din R. P. R.

Îi mulțumesc din toată inima
pentru bucuria ce ne-o face și-l
asigurăm că-i vom fi recunos-
cători. O dovadă a acestei re-
cunoștințe o dăm chiar astăzi
prin inaugurarea arpei celei
noui a Institutului nostru Teo-
logic.

Mulțumesc celor ce au pus
mîna, nu la figurat, ci la pro-
priu, pentru terminarea lucrului
și rugînd pe Dumnezeu să-și
reverse darurile Sale bogate
asupra dascălilor și ucenicilor
lor, a patra serie a cursurilor
o declar deschisă.

Cuvîntul Rectorului

Domnule Ministru,
Prea Sfîntiți Părinți,
Prea Cucernici și Cucernici Părinți.

Grea sarcină ne-am luat pe umerii
noștri în momentul hirotoniei. Grea
pentru terenul atât de dificil, pe care
avem să-l muncim; grea pentru
nădejțile puse în noi; grea pentru

plădectile pe cari le întîmpinăm;
grea pentru răspunderea pe care o
avem.

Tărîmul nostru de activitate este
sufletul omenesc. Sufletul cu adîncu-
rile lui atât de greu sondabile, cu
infinitele lui variante dela om la om.
El nu poate fi descifrat decât în
măsura în care ni se deschide prin
cuvînt și faptă. Drumul spre el e
intortochiat și greu. Îl putem urma
numai prin bunătate, dragoste, stu-
diu îndelungat și bună chibzuțală.
Iar redresarea lui prin autoritatea
care ține o dată știința, puterea și căldura
cuvîntului înțelepciunii, exemplul
vîtu de viață. Abia în momentul în
care sufletul omenesc găsește în
cuvîntul de învățură creștină răs-
punsul marilor probleme care-l pre-
ocupă, iar în viața celui care-l pro-
povăduiește, stîlul de viață spre
care-l mîna năzuința lui ascunsă,
este aplicat să asculte și să urmeze
cu prețul sacrificiilor cari i se cer.

În Hristos și reprezentanții Lui
pe pămînt, în Biserica Lui, sunt
puse toate nădejțile mîntuirii. Dela
preot credinciosul așteaptă lumina
care să-l scoată la lîmîn în cele mai
grele împrejurări de viață; dela el
așteaptă ajutorul în suferințe; dela
el, în mijlocul unei vieți pline de
răutate, așteaptă să fie bun, fertător
și iubitor; dela el pînda celor mai
grele jertfe. Singur preotului i se
cere ca pentru el nimic să facă, ci
totul pentru semenii. Pe preot vrea
să-l vadă lumea urmînd întai dru-
mul crucii lui Hristos.

Pe lângă răspunderile în fața
conștiinței proprii și a societății,
preotul are și o răspundere specială
în fața lui Dumnezeu. El va trebui
să dea seama nu numai de viața
sa personală, ci și de a tuturor
acelora cari i-au fost încredințați lui.

Avînd în vedere greutatea ce le
vor întîmpina, Mîntuitorul atrage
atențiunea a lor săf, când îi trimite
în misiune de probă, zicînd: „Cel
ce tubește pe tată ori pe mamă mai
mult decât pe mine, nu este vrednic
de mine; acela ce tubește pe frate ori
pe frică mai mult decât pe mine,
nu este vrednic de mine. Cine ține
la viața lui va pierde-o. Iar cine-și
pierde viața lui pentru mine, va
găsi-o.“ (Matei 10, 37-38).

Deci înțelepciune și muncă plină
de jertfelnicie din dragoste față de
Hristos și oameni.

În sarcina preotului rămîne mai
mult acumularea de învățură. El
trebuie să pătrundă nu numai toată
învățătura propovăduită de Hristos,
ci și învățătura adunată de oameni
prin gândire și experiență. Și de ce
aceasta din urmă? El urmează să

activeze între oameni, să clădească pe cultura pe care o au oamenii. Căci Iată Ioan Botezătorul a fost trimis să pregătească drumul sufletesc al propovădaniei lui Hristos. Și dacă Mântuitorul propovăduiește numai în mijlocul neamului său, are aceeași explicație: acesta singur avea cultura sufletească pe care să poată clădi cu succes doctrina cea nouă. Dintre apostoli mai întâi este trimis în lumea elină apostolul Pavel, ca unul care se adăpase la izvorul culturii eline, ca unul care, prin învățătura sa, se putea apropia de sufletul popoarelor de cultură elină. De aceea spune apostolul Pavel: „tuturora m'am făcut de toate, ca pe toți să-i pot câștiga“.

Urmând acestor pilde preotul nu poate privi nepăsător la evoluția firească a culturii omenești, desinterezându-se de tot ceea ce preocupă pe semenii într-o anumită epocă. O asemenea nepăsare îl exclude din societate, îi taie orice posibilitate de activitate misionară. Nu numai atât — pe el trebuie să-l intereseze în deaproape până chiar și cultura specială a fiecărui credincios al său.

Orî toată această cultură se câștigă numai prin învățatură, prin strădanje de fiecare zi. Apostolii au urmat școala Mântuitorului 3 ani de zile. Multă școală de specialitate pentru vremea lor. Au rămas cu atât? Nu. Toată viața lor este o continuă școală. Mănunate exemple sunt Pavel și Ioan. Scrierile lui Pavel, pe măsura ce sunt scrise mai aproape de sfârșitul vieții, sunt superioare ca conținut și formă, dovedesc și o mai temeinică aprofundare a doctrinei creștine, dar și o mai vastă cultură. Iar la Ioan, ce distanță între ucenicul care sta la picioarele crucii lui Hristos, plângând ca un copil pentru părintele său iubit și Ioan care scrie Sfânta Evanghelie. Dar Ucenicii apostolici ucenicii rămân toată viața. Timotei este Episcop, cu o școală de câteva decenii și totuși apostolul Pavel îi dă atâtea îndrumări în epistolele sale.

În școala lor nu este numai școală doctrinară creștină, ci și școala culturii. Au nu sesizează Pavel orice curent ideologic al vremii sale, fie că este prieten sau ostil misionarismului creștin. Orice ideologie prietenoasă și o asociază în fața ideologiilor contrare, plin de tact se apără. Iudaismul și anumite curente filozofice eline le folosește pentru clădirea creștinismului. În areopag se provoacă doar la statua zeului necunoscut, o întrușipare a ideii filozofice că mintea omenească presupune existența unui singur Dumnezeu. Sesizează însă pericolul iudaizant al sincretismului filosofiei alexandrine. La fel Ioan marchează începutul acțiunii gnostice. Cultura timpului este temelia pe care clădesc apostolii.

Azi, la această importantă răscruce de drumuri în evoluția vieții sociale umane, preoțimea noastră trebuie să răspundă cu argumente care desmănt chiar numai o simplă bănuială că n'ar fi încadrată perfect în viața socială a epocii.

Iată de ce Sfântul Sinod al Bisericii noastre, voind să vindece rănila trecutului, voind să ridice nivelul cultural și doctrinar al preoțimii noastre, punându-o în situația de a-și da întreaga contribuție pentru redresarea vieții noastre sociale, pentru plămădirea unui suflet nou, detașat de preocupările lumii de ieri, lume care a pregătit două răboale crunte cu întreg cortegiul lor de suferințe, urmând exemplul stăpânirii noastre politice, de a reeduca toate categoriile de funcționari ai Republicii noastre, a inițiat și legislația „Cursurile de îndrumare preo-

țească“. Și trebuie să ne bucurăm și să fim recunoscători înaltului Guvern al Republicii și în special Domnului Ministru al Cultelor, Prof. Stanciu Stoian, care nu numai că a îmbrățișat cu căldură această idee, ci a dat Bisericii neprecupețit sprijinul său, ca aceste cursuri să poată funcționa neîntrerupt în condițiuni optime. Acest sprijin este o dovadă de prețuire a Bisericii noastre, a preoțimii noastre, de prețuire a aportului pe care Biserica noastră poate să-l aducă în făurirea noii vieți sociale, spre care sunt îndreptate toate eforturile țării. Ea este un argument în plus împotriva tuturor acelor care vor să arunce sămânța discordiei, anihilând orice strădanje spre mai bine.

Timp de 38 de zile veți asculta un număr de 46 teme cu obiecte teologice, sociale și politice. În tot atâtea seminarii veți fi puși în situația, prin discuții libere și prietenești, să aprofundați problemele puse, să veniți cu contribuția experienței D-voastre practice, pentru o cât mai bună îndrumare a misiunii noastre de mâine.

Impreună, frațește, să muncim cu sârguință și interes, învățându-ne unul pe altii pentru binele Bisericii, patriei și poporului pe care-l păstoriim. Dumnezeu să ne ajute.

Ca încheiere, țin să mulțumesc în numele Institutului nostru de la Cluj, în numele Centrului de îndrumare Preoțesc Cluj, D-lui Ministru Stanciu Stoian, care știm că ne urmărește activitatea noastră cu părintească dragoste și interes, și care de câteori are posibilitatea înfruntă osteneala drumului, pentru a cobori în mijlocul nostru. Prezența Domniei-Sale întotdeauna ne aduce înviore și încurajare la muncă. Ea are darul ca, nu prin silă sau poruncă ci prin cuvântul cald și convingător de frățesc îndemn, să ne întărească puterile în voința noastră de a birui răul, întunerecul și suferința. Îi suntem recunoscători pentru învioretoarele vizite, asigurându-l că și noi suntem alături în lupta pe care o ducem, pentru triumful binelui în Republica noastră.

Mulțumesc P. S. Lor Episcopi Nicolae al Clujului și Oradiei, pentru dragostea cu care îmbrățișează toate problemele mari cu care este confruntată Biserica și Patria noastră, pentru dăruțenia cu care stau întotdeauna în primele rânduri, pentru înțelegerea ce arată față de slăbiciunile noastre și pentru sprijinul pe care ni-l dau în toate împrejurările. Îi asigurăm de dragostea noastră.

Cuvântul cursiștilor

Din Partea preoților cursișiți vorbesc P. C. Prot. Sabin Truția, vicar episcopesc, salutând pe Domnul Ministru al Cultelor, a cărui prezență ne evocă înfăptuirea de mare însemnătate pentru popor și Biserică, anume: Unificarea bisericăscă din toamna anului 1948 și înființarea Institutului teologic din Cluj, cari sunt legate de numele Domnului Prof. Stanciu Stoian.

Dacă preoțimea, în problemele de credință nu va găsi la aceste cursuri ceva nou, dar și le va reînprospeta, va găsi în schimb ceva nou în problemele sociale și politice ce-i vor fi expuse.

Istoria nu se repetă, ci ea evoluiază. Spiritul omului deschide orizonturi nouă, tinzând spre socializare

Cunoașterea problemelor politice și sociale este necesară pentru preoți, pentru ca să poată păstori cu demnitate și cu rod.

Cu ochii privim spre cer, dar cu picioarele stăm pe pământ.

Preoții cursișiți vor fi propovăduitorii ai păcii constructive, și prin

aceasta vor lucra la consolidarea R. P. R.

Exprimând cele mai calde mulțumiri pentru dragostea arătată de

Discursul Domnului Ministru Stanciu Stoian cu prilejul deschiderii solemne a cursurilor de îndrumare a clerului ortodox

Prea Sfințiți Episcopi,
Prea Cucernice Părinte Vicar,
Prea Cucernici și Cucernici Părinți,

Fie-mi îngăduiți să încep prin a face o rectificare la cele spuse de P. S. Episcop Nicolae Colan. Este adevărat că eu am luat parte până acum la două ședințe inaugurale ale cursurilor pentru îndrumare preoțească; aceasta a arătat P. S. Nicolae Colan. Dar la aceste cursuri eu am mai fost odată și la închidere, — după cum deasemenea la Arad am asistat la închiderea cursurilor primei serii. Aceasta înseamnă că, de fapt, am vizitat cursurile Institutului Teologic Universitar din Cluj de patru ori, nu de două ori. Poate că acest lucru ar trebui să-l spunem chiar în surdina, pentru ca celelalte centre de îndrumare să nu devină geloase. (Aplauze).

Sunt bucuros să mă găsesc și astăzi din nou aci la inaugurarea cursurilor și sunt bucuros în primul rând să asist la această înfrățire pe care am dorit-o între preoții vechi ortodocși și cei reveniți, pentru ca astfel să nu mai existe noi și voi, ci unii și alții, una să fie. (Aplauze).

Sunt bucuros în sfârșit dacă vreți și pentru ceea ce îmi spunea P. S. Nicolae și anume că venirea mea aci ar fi grăbit terminarea unor lucrări în aripa nouă a clădirii Institutului Teologic. Este cea mai puțin costisitoare contribuție a Ministerului la această lucrare, deși — de altfel — o lucrare scumpă. (Aplauze).

Bucuroși trebuie să fiți însă, credem, Prea Cucernici Părinți, în primul rând Dvs. nu atât de vizita noastră, cât mai ales de venirea Dvs. la aceste cursuri care sunt pornite din gândul bun la Bisericii Ortodoxe Române de a vă sta într'ajutor în munca Dvs. din parohii. Cursurile de aci, ca și cele dela celelalte centre universitare, sunt îndrumate în spiritul dat de Sinodul Bisericii Ortodoxe Române și de Înalt Prea Sfințitul Patriarh pe acea linie cuprinzătoare pe care I. P. S. Patriarh o numește: apostolat social. Niciodată poate Biserica Ortodoxă Română și Bisericile în general nu au fost chemate la o operă mai de temelie ca aceasta.

De unde vine necesitatea acestor cursuri? Nu este greu de răspuns la această întrebare. Astăzi lumea întreagă încearcă o mare prefacere. Ea se găsește, așa cum se obișnuiește a se spune, la răscruce. Lumea se schimbă, lumea se prefacă și dacă se schimbă ea, trebuie să se schimbe și oamenii, trebuie să ne schimbăm și noi. Nu e vorba aci de simple schimbări obișnuite, de mărirea cantității cunoștințelor noastre, e vorba de o schimbare calitativă. Sunteți chemați aci nu ca să știți mai mult numai, ci pentru ca să știți altceva. Se petrec în jurul nostru schimbări, trebuie să ne schimbăm și noi pentru a le vedea.

P. S. Episcop a arătat în cuvântarea sa că Biserica Ortodoxă ține cu hotărâre la învățăturile ei, pe care nu le vrea schimbate în esența lor. Când noi vorbim de schimbare, nu e vorba de atins această învățatură a Bisericii Ortodoxe, e vorba, din contră, de a turna în timp această învățatură, de a face legătura ei cu contingen-

Di Ministru, Păr. Vicar, făgăduiește în numele cursiștilor o caldă recunoștință, prin împlinirea integrală a datoriei lor preoțești.

tele istorice și sociale, de a face ceea ce însăși învățătura creștină admite când spune: „și Cuvântul trup s'a făcut... și s'a făcut om“. Nu spune oare, deasemenea, Biblia că apostolul Pavel pentru ca să ducă mai departe învățătura creștină „s'a făcut tuturor toate“?

Cum este posibil o astfel de transformare și în ce direcție trebuie să se facă ea? La această a doua întrebare, răspunde programul cursurilor Dvs. O simplă aruncătură de ochi peste el, ne poate lămurii asupra felurilor pe care acest program le urmărește.

Cel dintâi lucru care este evident pentru cine cercetează programa cursurilor, este strădania Bisericii de a arăta slujitorilor ei și credincioșilor că Biserica în munca ei de propovăduire trebuie să facă să se țină în pas cu prefacerile sociale ale vremii. Ceva mai mult, Biserica Ortodoxă Română vrea să demonstreze aci — și acest lucru este de mare importanță — că învățătura pe care ea dorește să o dea preoților aici, nu o primește impusă din afară, ci se găsește dela început, de întotdeauna, în Scriptura ei. Astfel, unul din subiecte vorbesc despre ideile sociale noi care pot fi scoase din sf. Scriptură, altul de ideile noi care pot fi scoase din scrierile sfinților Părinți. Prin urmare, nu este de făcut altceva decât de a da la o parte zgura vremii, pentru ca să iasă la iveală ceea ce este valabil și pentru astăzi. Biserica creștină a făcut doar, după cum știm, primii săi pași, ținând seamă de nevoile celor mulți. Aceasta este o tradiție generoasă la care ea are dreptul să țină.

Al doilea lucru care se desprinde din programă este faptul că Biserica Ortodoxă Română ține să-și precizeze odată mai mult care este poziția sa față de unele curente religioase din țară sau de peste graniță, care s'au făcut, într'un fel, unelte ale dușmanilor poporului muncitor și ale celor cari ațâță la războaie. Ea nu aderă la mișcări cu substrat de acest fel, cum sunt de pildă Mișcarea Ecumenică sau acțiunea subversivă și dușmănoasă a Vaticanului. În schimb, Biserica Ortodoxă Română înțelege să strângă rândurile cu acele culte care văd interesele Patriei și ale poporului muncitor. În special știm că la aceste cursuri se va insista așa cum Biserica Ortodoxă Română a făcut-o și în practică asupra relațiilor pe care ea trebuie să le aibă cu Bisericile legate de Republică și de popor, precum și cu Ortodoxia din lumea întreagă, cu care are asemănări de aspirații și în primul rând cu marea Biserica Ortodoxă Rusă de care o leagă o veche tradiție și care împreună pot să lucreze alături de popoarele și statele respective.

Programa cursurilor cuprinde apoi lucruri care privesc raporturile dintre Biserica și Stat, precum și acele noțiuni noi despre statul cel nou al nostru, Republica Populară Română, Patria noastră scumpă (Aplauze). Republica Populară Română, este o formă de dictatură a proletariatului și preoțimea trebuie să cunoască ce înseamnă această dictatură; este nu dictatura celor puțini, ca până acum, împotriva celor mulți, nu dictatura celor cari exploatează

împotriva celor ce muncesc; o astfel de dictatură este statul burghez. Republica Populăre este dictatură a proletariatului, adică a celor care muncesc pentru el și împotriva celor cari vor să exploateze și să stăpânească poporul prin exploatare. Republica Populară este deasemenea statul nou, instrumentul necesar pentru construirea socialismului.

Munca și lupta care se duc pentru clădirea statului nou, pentru construcția socialismului, sunt munci și lupte frumoase, dar și grele. Lupta se duc în condițiile ascuțirii contradicțiilor dintre lumea muncitoare și lumea care a exploatat. Este credem de cel mai mare folos pentru slujitorii altarelor ca ei să învețe și vor învăța ce trebuie să se înțeleagă prin aceste contradicții în epoca de construire a socialismului, precum și contribuția pe care fiecare om cinstit trebuie să o aducă la această luptă pentru crearea unei vieți mai fericite.

Un alt punct din programă, care trebuie să fie subliniat: raportul dintre poporul nostru și celelalte popoare muncitoare, dintre statul nostru și alte state. Pe drumul nou de organizare și construire a socialismului, trebuie să ne cunoaștem prietenii și adversarii. Prietenii nu ne pot fi decât acei cari, ca și noi, construiesc o lume nouă; prietenii nu pot să ne fie decât cei cari merg, ca și noi, pe drumul construirii socialismului. Prietenii ne sunt toate popoarele muncitoare, toți muncitorii acestor popoare, prietenii ne sunt republicile de democrație populară și prietenii mai ales ne este marea țară a socialismului, care ne oferă învățătura sa și pilda experiențelor sale mărețe (Aplauze). Popoarele libere, descătuse de robia exploatării sau care merg pe acest drum, sunt călăuzite în calea lor de ideea luminoasă a internaționalismului proletar. Republica Populară Română merge pe acest drum: „In frunte mereu muncitorul”. Internaționalismul proletar animă morala cea nouă, nouă și superioară. Această morală înseamnă dragoste fierbinte pentru poporul tău, pentru munca și năzuințele lui. Această morală înseamnă respect pentru celelalte popoare și naționalități, respect pentru naționalitățile conlocuitoare, ca și pentru celelalte națiuni. Popoarele și statele care se inspiră din această învățătură, sunt animată de cel mai înalt și curat patriotism, dar au deopotrivă în acel mai înalt grad respect pentru suveranitatea altor popoare. Nicăieri ca la aceste popoare și în aceste state nu se duc o luptă mai hotărâtă împotriva încălcării suveranității popoarelor și statelor, nicăieri și niciodată n'a s'a luptat cu mai multă ardore împotriva cosmopolitismului, care vrea să anuleze granițele și specificul popoarelor, pentru că vrea să le contopească, să le subjuge, să le exploateze. Cosmopolitismul este arma cea mai potrivită a imperialismului contropitor; el nu este decât o altă față a luptei pe care imperialismul o duc pentru a anula în spirite rezistența pe care, în mod firesc și îndreptățit, popoarele o opun celor cari vor să le subjuge. Internaționalismul proletar, din contră, recunoscând fiecărui popor dreptul la viață și manifestare, propovăduiește în același timp strânsa colaborare între toate popoarele muncitoare din lume, pentru a-și apăra cuceririle democratice și a-și asigura drum deschis pentru progres. Aceasta este învățătura statului nou, a tuturor cetățenilor săi cinstiți, această învățătură trebuie să ne o însușim toți. Este datoria noastră a tuturor în momentul de față.

Dar momentul actual se caracte-

rizează mai ales printr'o idee, care trebuie să ne fie scumpă tuturor: este momentul luptei pentru pace.

Ce înseamnă această luptă din punct de vedere practic, nu este credem nevoie ca să demonstrăm îndelung. Mărturie stau în amintirea noastră a tuturor dezastrele pe care cele două dășboaie mondiale ni le au oferit, dezastrele și pustiiile pe care le-au adus, atât din punct de vedere material, cât și din punct de vedere moral. Ceeace trebuie poate să demonstrăm mai mult acum, este să cunoaștem rădăcina răului, să vedem cine sunt adevărații luptători pentru pace și care sunt dușmanii păcii, chiar atunci când aceștia se declară în mod fățarnic și ei pentru pace.

Cel dintâi lucru cu care trebuie să ne obișnuim gândirea noastră, este că în lumea trecutului, în lumea plină de contradicții a societății organizată pe clase sociale, pacea nu era posibilă. Acolo unde există exploatare și exploatați, acolo există vrăsmășie, acolo nu există posibilitate de pace. Pace nu poate exista decât acolo unde omul este cu adevărat împăcat, acolo unde este mulțumit cu ordinea socială. Cum poate să existe pace între șomerul căruia i se fură dreptul la muncă și existență și între cei cari i-au creat această situație? Cum poate să fie pace între muncitorul exploatat până la sânge și exploatatorul său? Cum poate să fie pace în sufletul colonialului exploatat de capitalul vagabond imperialist? Noi suntem de acord că Biserica atunci când ea cere să lupte pentru pacea sufletească a oamenilor, ca una din condițiile necesare pentru pacea dintre popoare. Această pace sufletească trebuie să fie însă pregătită de motive de ordin real. Trebuie să înlăturăm toate condițiile cari fac ca oamenii să nu fie împăcați. Să înlăturăm toate motivele de nemulțumire. Atunci în adevăr se poate căpăta pacea sufletească în sufletul fiecărui om și se vor crea condițiile pentru pacea dintre oameni. Să înlăturăm din societate exploatarea omului de către om și vom avea pacea internă în cuprinsul țării. Să înlăturăm exploatarea unui popor de alt popor și atunci vom avea create condițiile unei părți durabile între popoare. În lumea burgheză, lumea contradicțiilor, nu poate exista pace, pantrucă nu poate exista pace într'un vulcan deasupra căruia vrei să așezi o opreliște; vulcanul până la urmă va izbucni cu atât mai puternic. Pacea din contră, merge mână în mână cu înlăturarea nedreptăților sociale, merge mână în mână cu democrația și progresul.

Iată ce trebuie să înțelegem prin lupta pentru pace. Iată ce deosebire este între această luptă și „pacifismul” burghez.

Biserica vorbește adeseori despre pace și anume despre pacea a toată lumea. Smulgând rădăcinile vrăsmășiei, rădăcinile înrobirii omului de către om și ale unui popor de alte popoare și rădăcinile exploatării se poate ajunge, în adevăr — și numai așa — la răspândirea păcii în toată lumea. (Aplauze).

Lupta pentru pace găsește astăzi lumea împărțită în două lagăre: pe de o parte stau acei cari doresc sincer pacea și luptă pentru ea; pe de altă parte stau așăptătorii la războiu. Lagărul păcii a luat ființă odată cu apariția primului stat socialist, a primului stat de care în mod organic este legată ideea de pace adevărată. Când a apărut el, era un lucru așa de nou pentru marea majoritate a oamenilor, încât aceștia — mulți dintre ei — abia dacă puteau crede în existența lui.

I MAI

Cu procesul dela Colonia din 1852 se încheie nu numai întâia perioadă a mișcării muncitorești din Germania, ci se părăsește definitiv și vechea tactică a luptei izolate, cu caracter local sau cel mult național. Pe măsură ce contradicțiile orânduirii sociale se ascuțeau, lupta clasei muncitoare luând tot mai mult un caracter internațional, se simțea în tot mai largă măsură și nevoia solidarizării internaționale a celor cari o purtau. Caracterul secret, conspirativ al mișcării devenea tot mai anacronic și ea, devenea tot mai mult o mișcare de masă.

La 1889 s'a luat hotărârea ca o zi — aceeași în fiecare an — să fie declarată ziua solidarității internaționale a oamenilor muncii de pretutindenea. În această zi — 1 Maiu — muncitorimea era chemată ca prin manifestații publice să dea o expresie concretă forței sale mereu crescânde și în același timp să-și rostască în auzul întregii lumi revendicările sale. La început aceste revendicări aveau un caracter aproape cu exclusivitate profesional. Nivelul ideologic al mișcării nu era încă pretutindenea ridicat până la înțelegerea deplină a importanței luptei politice pentru satisfacerea revendicărilor profesionale, iar experiența mișcării era încă în curs de acumulare. Cu timpul însă, în urma acestei experiențe, revendicările din această zi ale muncitorimii au devenit tot mai pronunțat politice și pe măsură ce ele luau acest caracter, partidele dela conducerea diverselor state, partide burgheze sau cu o nuanță încă feudală (Junkerii din Germania), căutau tot mai mult și prin toate mijloacele cari le stăteau la dispoziție să zădărnicească manifestațiile organizate cu prilejul acestei zile. Polițiile și jandarmeriile tuturor statelor au umplut închisorile cu manifestanți. Lupta însă n'a încetat, cu toate acestea niciodată. Întâi într'o țară — Rusia, în 1917 — apoi în altele muncitorimea a răsturnat guvernele existente și puterea politică a trecut din mâinile partidelor reacționare în acelea ale partidelor cari

reprezentau masa oamenilor muncii. O nouă ordine socială s'a construit sau este pe cale să se construiască. O treime din populația pământului s'a eliberat pe deplin. Lupta pentru eliberare a încetat aici, dar ea continuă tot mai dâră în alte părți, în țările în cari se mențin încă la conducere partidele cari reprezintă interesele burgheziei și ale marelui capital, ca și în țările coloniale, unde populația indigenă încearcă să pună capăt, odată pentru totdeauna, exploatării la care sunt impuși.

Ziua de 1 Maiu 1950 se sărbătorește în toată lumea. Nu pretutindeni însă în același fel. O mare parte a muncitorimii mondiale o întâmpină în închisori sau înfruntând curajoasă mitralierele, bastoanele de cauciuc și gazele lacrimogene ale polițiilor; altă parte o întâmpină prin întreceri în muncă de construire a unei alte vieți. Intre Apus și Răsărit, între forțele reacționare și cele ale progresului, prăpastia se sapă pe zi ce trece tot mai adâncă. Apusul: o lume îmbătrânită și măcinată de propriile-i racile, dar care se încăpățânează totuși să nu moară; Răsăritul: o lume nouă, plină de vigoarea tinereții care își construiește o nouă viață. În disperarea primejdiei de moarte, cea dintâiu e geloasă de ritmul ascendent, constructiv al celei din urmă și încearcă să i-l împiedece prin declanșarea unui nou războiu.

Oamenii muncii de pretutindenea știu aceasta. Știu că, dincolo de orice pretexte, aceasta este cauza. Știu că în spaima de moarte se vor întrebuița orice mijloace, dar acest lucru nu-i înspăimântă. Cu puterile înzecite pe cari li le dă încrederea în dreptatea cauzei pe care o apără — cauza păcii constructive — și mai ales cu încrederea pe care le-o dă siguranța solidarității internaționale a oamenilor muncii de pretutindenea, ei opun războiului un categoric „veto”, un veto care va zădărnici toate planurile celor cari îl doresc.

Ziua de 1 Maiu 1950 este în toată lumea expresia acestui „veto” îndreptat împotriva războiului.

CONST. STAICU

Oamenii cinstiți s'au minunat iar dușmanii s'au repezit furioși asupra lui. Când aceștia au văzut că toate forțele lor nu ajung pentru a opri un lucru să crească, acest lucru nou și de aceea viguros, au stat și s'au întrebat dacă așa ceva este posibil. Pentru ei, așa cum spune scriitorul sovietic Zaslavski, țara socialismului, Uniunea Sovietică, era o adevărată enigmă. Cum poate exista așa ceva? Cum poate exista un stat, care să fie altfel construit decât sunt construite celelalte state? Așa s'a întrebat și lumea vechiului re-

gim dînainte de revoluția din 1789, așa se întrebau și ei acum? Ei se prefăceau mai ales că se întrebă, dacă statul cel nou este sau nu o democrație, dacă cu drept cuvânt poate fi. Și se mai întrebau dar dacă nu este o democrație ce este acest stat? Este oare o aristocrație? Desigur că nu. Este o plutocrație? Nici aceasta. Dar ce este atunci această lume nouă care dănuiește mai bine de 30 de ani și care se consolidează pe zi ce trece? Ei nu vor să răspundă desigur la această întrebare, pentru că egois-

mul lor nu-i lasă să răspundă. Putem însă răspunde noi. Lumea aceasta este lumea celor ce muncesc. A celor cari aruncă lanțurile robiei, lumea care respinge exploatarea omului de către om. Lumea aceasta, împotriva tuturor piedicilor cari i se pun, merge mereu înainte, tot înainte. După primul războiu mondial, din lumea veche s'a despărțit a șasea parte a globului; după cel de al doilea războiu mondial, după această a doua teribilă probă de foc, care a fost acest războiu îndreptat împotriva Uniunii Sovietice, s'a desprins încă o șesime din globul pământesc. Lumea nouă cuprinde astăzi aproape o treime a pământului și are alături de ea pe toți cei cari muncesc în lumea întreagă.

Iată ce este această lume nouă, care se găsește în plin marș victorios și care are astăzi cea mai nobilă dintre sarcinile istorice. Această lume este lumea din care facem și noi parte, este lumea democrației, a progresului, a păcii adevărate. Noi suntem siguri că această lume va merge cu pași hotărâți împotriva tuturor greutăților și le va învinge. Noi suntem siguri că ea va isbuti cu adevărat nu numai să cânte în-nuri de slavă păcii, dar să și creieze condițiuni pentru a o înfăptui. Suntem cu atât mai siguri de acest lucru, cu cât popoare întregi sunt astăzi organizate în state care luptă pentru pacea adevărată, iar aceste popoare au în fruntea lor acest bastion puternic al păcii, care este Uniunea Sovietică și au drept conducător pe înțeleptul învățător și conducător al oamenilor muncii, Iosif Vissarionovici Stalin. (Aplauze).

Popoarele, truditarii adevărați cu brațele și cu mintea, au dorit întotdeauna pacea. În trecut însă lupta pentru pace a celor de bună credință se mărginea la exprimarea unor dorințe. Filosofii făceau planuri de pace eternă, iar poezii închinau în-nuri de slavă; în același timp însă căpitanii de oști urmau învățătura lui Cezar: „Si vis pacem, para bellum“, spre deosebire de ceea ce au făcut înaintașii noștri în condiții care nu erau prielnice luptei lor, luptătorii pentru pace de astăzi nu se mărginesc numai la planuri și visuri, ei au coborât lupta pentru pace pe teren practic și organizat. Ei alcătuiesc marea armată a partizanilor păcii și marele front al păcii.

Ce cuprinde acest front? El cuprinde mai întâi o serie întreagă de state puternice și bine organizate, Uniunea Sovietică cu statele de democrație populară. El cuprinde apoi în lupta sa organizată pe toți oamenii muncii din restul lumii. Toți cei cari doresc astăzi sincer pacea nu mai stau cu mâinile încrucișate și nu se mărginesc numai la simpla visare, ei sunt organizați, ei au în fruntea lor o conducere supremă, comitetul mondial pentru pace. Acest comitet a ținut congrese și reuniuni care i-au arătat amploarea și forța. Ultimul său congres, congresul dela Stockholm nu s'a mărginit numai la constatarea unor stări de lucruri cari trebuiesc combătute, ci a lansat lumii un apel răsunător, precum și un avertisment pentru cei de rea credință. Apelul pentru interzicerea armelor atomice și socotirea drept criminal de războiu a celor cari primii vor utiliza-o, a mobilizat și mobilizează în fiecare zi milioane de oameni ai muncii în lupta activă pentru pace.

Ceva mai mult, frontul partizanilor păcii nu se mulțumește numai cu proteste, el înțelege să intervină activ și în alt mod, într-un mod practic. Iată de pildă pe vrednicii muncitori din porturi, docuri din

Franța și Italia, care refuză să descearce pe pământul patriei lor armele uciderii. Prin aceasta ei dau un exemplu cu adevărat practic de modul cum trebuie fiecare din noi să participe la această luptă, refuzând orice participare cu bună conștiință la pregătirea unui nou măcel. Este datorria noastră a tuturor ca să le urmăm exemplul. Este datorria noastră a tuturor să strângem rândurile ori de câteori ocazia ni se prezintă și luând exemplul vrednicilor docheri, să refuzăm și noi intelectualii, descărcarea de idei nimicitoare, de idei putrede de idei care pregătesc și îndeamnă la războiu. Să aruncăm ideile nesănătoase cu care ne îmbie cozmopolitismul ucigător de suflete și să ne inspirăm din ideile sănătoase, din ceea ce are

poporul mai bun, din aspirațiile lui pentru o viață mai bună, pașnică și democratică. Să răspundem mai ales cu toții acum la apelul pe care l-a făcut Comitetul Permanent al Congresului Mondial al Partizanilor Păcii și Comitetul Permanent pentru apărarea păcii din Republica Populară Română, să semnăm apelul lor și să îndemnăm și pe alții să o facă. Iar la aceste cursuri, să căutăm să facem din ideea aceasta a păcii, privită în modul acesta democratic și popular, leit-motivul întregii activități.

În această lumină văd eu desfășurându-se programa cursurilor de îndrumare preoftească și în acest spirit vă urăm din toată inima spor la muncă. (Aplauze).

Sângele lui Hristos

preț de răscumpărare pentru păcatele noastre

„Nu știți oare că toți câți întru Iisus Hristos ne-am botezat, întru moartea lui ne-am botezat?

Deci ne-am îngropat cu el în moarte prin botez, așa încât după cum Hristos a înviat din morți, prin mărirea Tatălui, tot așa și noi să umblăm întru înnoirea vieții“ (Romani 6, 3—4).

Acestea sunt cuvintele cu cari Apostolul Pavel se adresează Romanilor îndemnându-i la o viață nouă, lipsită de păcat după chipul pildei date nouă de Mântuitorul. Analizând aceste cuvinte, din ele se desprind următoarele mari adevăruri de cari trebuie să ținem cont noi creștinii:

1. Hristos a murit pentru noi.
2. Noi creștinii primind botezul, ne botezăm în moartea lui.
3. Precum El a înviat pentru o viață nouă, la fel și noi prin botezul lui ne naștem spre o viață nouă asemănătoare mării Lui.

Niciodată în cursul anului liturgic nu este un timp mai potrivit a ne pătrunde de importanța acestor adevăruri, ca tocmai în postul Sfintelor Paști, în special în săptămâna cea mare. Prin rânduiala sf. slujbe Biserica noastră în această săptămână ne vorbește despre pătimirea Fiului lui Dumnezeu, care culminează în jertfa pe cruce, pentru a ne vesti la sfârșit marea bucurie a învierii. Această săptămână este închinată, amintirea dramei de pe Golgota, care se încheie cu bucuria fericitoare a învierii. E potrivit deci ca să descifrăm adâncul înțelesul al dramei din săptămâna patimilor.

1. Hristos a murit. Este o realitate istorică de care nimeni nu se poate îndoii. E testată nu numai de sf. Scriptură ci și de toate documentele profane ale vremii. Era la sfârșitul anului al treilea de misionarism evanghelic pe plaiurile țării sfinte în vârstă de 33 de ani. Înregistrase multe succese în mijlocul poporului dornic de o viață mai frumoasă, mai bună. Se bucură de mare cinste în mijlocul sutelor de ucenici și miilor de adepți credincioși. Venise la Ierusalim de praznicul Paștilor, i se făcuse în acest oraș al profeților și regilor, o primire entuziastă. Fusese proclamat, fiu și urmaș al lui David, care vine în numele lui Dumnezeu să aducă mântuirea. Urmează însă acestei primiri patru zile de continue ciocniri cu sinedriștii, cari nu vedeau cu ochi buni, crescândă lui popularitate, învățătura lui fiind în contradicție cu principiile lor de viață, cu realitățile vieții lor, cari se soldează cu hotărârea sinedrului de a-l condamna la moarte.

După cina de Joi seara în intimitatea apostolilor săi, din care prilej își ia rămas bun dela cei pe pe cari i-a iubit atât de mult, instituind suprema taină a creștinismului sf. Euharistie; prin trădarea lui Iuda e dat în mâinile sinedriștilor, cari îl duc la cea mai nemiloasă și crudă moarte, moartea pe cruce.

Dar Hristos n'a murit pentru sine, ci a murit pentru noi. El nu este un simplu erou al omenirii, care moare pentru doctrina sa. El moare pentru noi, pentru omenire. Moartea lui pe cruce este jertfa adusă pentru neamul omenesc.

În sala sinedriului când este judecat Iisus, nu stau față în față, sinedriștii reprezentanți ai spiritualității iudaice, și un învățător galileean, care neîtrerupt i-a condamnat pentru falsul vieții lor, și care necinstesc pe Dumnezeu și descoperirea lui, ci stă față în față stăpânirea diavolului în lume, prin mijlocirea păcatului, cu Dumnezeu venit să sdrubească această stăpânire, să desrubească pe om. Cu necesitate trebuia să urmeze Golgota. Sângele lui Dumnezeu-Omul vărsat pe cruce era prețul scump al răscumpărării omenirii din sclăvia păcatului, a diavolului, era prețul libertății noastre.

Golgota este punctul culminant al jertfei lui Hristos. Ea începe cu ani în urmă. Nevăzut începe în modesta căsuță a lui Iosif din Nazaret, când Fecioarei Maria i se binevestește alegerea pe care a făcut-o cerul, ca în pântecul ei să se adăpostească, luând chip omenesc Fiul lui Dumnezeu, iar apoi văzut și peșterea nașterii Domnului din preajma Betleemului.

Nu este jertfă, ca ființa dumnezeiască să se îmbrace în trupul stricăciunii omenesci, nemărginitul să se îmbrace în haina mărginitului. E jertfa smereniei și a înjosirii, coborându-se în trupul stricăciunii, patimilor și al morții. 33 de ani duce pe umeri această jertfă, supus și ascultător, trecătoarelor orânduiri omenesci, suferind disprețul și batjocura celor cari se credeau tari, ducând zi de zi lupta împotriva răului. E jertfa celui ce și ia pe umeri povara tuturor păcatelor omenirii, suferind pentru ele, ca un Dumnezeu. Jertfrea lui Hristos nu putea sfârși decât cu moartea, căci prin moartea trupului, omoară puterea de stăpânire a păcatului. Suferința morții lui, incomparabil mai dureroasă decât a oricărui om este răscumpărare din blestemul păcatului pentru noi.

De ce această dumnezeiască suferință și jertfă? Răspunsul unul

singur: din dragoste față de oameni. Din dragoste de originea noastră divină, din dragoste înzestrarea noastră cu calități cari depășesc toate celelalte făpturi. În noi chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Din dragoste trebuie să vină și mântuirea noastră. Mântuirea, rehabilitarea noastră în fața părintelui ceresc, redresarea chipului și asemănării noastre cu Dumnezeu, noi oamenii n am mai fost în stare s'o câștigăm. Pe deoparte actul neascultării noastre, a fost un act de răsvrătire împotriva lui Dumnezeu, pe de altă parte stricarea naturii noastre a mers atât de departe, încât nimic n-am mai păstrat din ființa noastră spirituală inițială. În noi a pătruns adânc răul cu întreg cortegiul lui de păcate, încât orice strădanie de a ne dobândi libertatea de acțiune în sens bun a rămas zadarnică. Noi singuri nu ne mai puteam dobândi libertatea. O singură cale era posibilă. Mântuirea prin Dumnezeu, prin jertfa lui. El trebuia să ispășească prin suferință, toate păcatele noastre, să ne îndrepte înaintea lui Dumnezeu, să ne dea puterea de a lupta împotriva răului, care s'a înstăpânit în ființa noastră, stăpânindu-ne prin patimile trupului toată ființa noastră spirituală. De aceea și exemplul de viață al Domnului de continuă și neobosită luptă împotriva patimilor trupesti.

Numai astfel privită crucea de pe Golgota are sensul creștin, are importanță pentru toată omenirea până la sfârșitul lumii. Numai astfel sângele crucii este puterea care ne spală de întinăciunea răului, călător de viață nouă, este Mântuire.

Toți câți văd în Golgota doar o simplă jertfă omenească pentru o idee logic, oricât de folositoare ar fi pentru oameni, nu se pot numi creștini, nu înțeleg misterul esențial al acestei religii, nu primesc puterea Mântuitoare care să le ajute a deveni oameni noi.

2. Botezul creștin, este botezul în moartea lui Hristos. În suferințele Sale, căci culminează cu suferința morții, Hristos a combătut, a înfrânt răul, care lucrează prin patimile omenesci.

Încă dela începutul activității sale Mântuitorul prin suferință marchează lupta împotriva răului, activ în lume prin poftele trupului, stăpânind poftele, dezarmează răul. În pustiul Carantaniei postind, înfrânează pofta de a mânca și a bea, pentru a răspunde diavolului „Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul, care iese din gura lui Dumnezeu“.

E prima poftă, care aservește pe om răului. Prin ea atâtea păcate care întinează pe om. Din ea, argheofilia, egoismul, impilarea de aproape, minciuna, furtul, uciderea, înșelăciunea, totala desconsiderare a valorilor spirituale. E arma pe care diavolul știe s'o exploateze la maximum, cu unele șanse de reușită. Prin ea a ademenit și pe protopărinți ridicându-i împotriva creatorului. Tot cu acea ocazia Hristos înfrânează o a doua pornire omenescă izvor de rele, mândria, refuzând să dea spectacol diavolului din puterea Lui dumnezeiască. Din mândrie neînțelegerile, conflictele, ciocnirile, războaiele între oameni. Din mândrie ure care inspiră faptele rele, provocătoare de suferință unanimă. Ea este apanajul diavolului, ea este prin păcat adânc sădită și în fiecare din noi.

În fine înfrânează și o a treia poftă, pofta de stăpânire, refuzând să plătească prețul pe care îl cere răul pentru satisfacerea ei.

Acest început de luptă, definește atitudinea pe care Mântuitorul prin

suferință o are împotriva răului și armelor lui. Prin suferință înfrânază patimile în trup, pentruca prin suferința morții să leucidă definitiv.

Botezul creștin îl institue Hristos după jertfa pe Golgota. El stă în strânsă legătură cuuciderea trupului păcatului, botezul ca fenomen al unei renașteri duhovnicești, pretinde moartea trupului păcatului, trupului sclav poftelor ca arme ale răului.

În Taina botezului, prin primirea puterii dumnezeiești care a ucis păcatul în trupul răstignit pe crucea Golgotei, omul se naște din nou, se naște în om liber asemănător aceluia care a fost creiat de Dumnezeu.

Căci precum Adam prin neascultarea sa, naște o lume a sclaviei păcatului, o lume incapabilă și rea, la fel Hristos prin moartea sa naște o lume nouă, o lume liberă, lumea binelui, lumea mântuirii.

Prin botez trebuie dar să ne naștem oameni noi.

3. Dar Fiul lui Dumnezeu murind, prin moartea trupului sigilând păcatul, ca el să nu mai stăpânească în lume, nu putea rămânea în stricăciunea morții, căci moartea este triumful răului, ci a înviat. Învierea Lui semnifică începutul lumii celei noi, lumii desrobite, lumii libere. El s'a ridicat la ceruri prin mărirea dumnezeirii, stând de-a dreapta Tatălui. E viu în veci, stăpânind lumea celor vii. Se bucură de mă-

rirea pe care i-a dat-o învingerea stăpânirii diavolului și judecată are a face peste fiii oamenilor. E dreptul pe care îl dă suferința și jertfa; lupta și victoria.

De aceea și noi toți câți ne-am botezat prin moartea Lui, prin învierea Lui suntem chemați la viața de mărire împreună cu El. În dar ne-a dat libertatea cu prețul sângelui crucii, ne dăruiește dumnezeiască putere să luptăm împotriva ispitelor și poftelor, e alături de noi, cu pilda, cu învățătura, cu darurile Sale, ne cheamă la viața cea nouă cu toată dragostea dumnezeiască cu care s'a jertfit, noi însă trebuie să dăm răspunsul acestei dăruiri, acestei colaborări, acestei chemări. Împotriva voinței noastre nu este mântuire. Viața cea nouă este dependentă și de noi. Măsura în care colaborăm cu Hristos, este măsura în care apreciem jertfa făcută față de noi.

Bine ar fi ca în urechile noastre neîntrerupt să răsună cuvântul ap. Pavel: Aveți de grije voi sunteți plătiți cu prețul scump al sângelui vărsat pe crucea Golgotei. Acest sânge e dar neprețuit pentru noi când rod aduce în viața noastră, o viață a binelui și frumosului, desbrăcați de patimile și poftele trupului, smulși din strânsoarea răului, dar este blestem când din nepăsarea noastră îl facem neroditor.

Prof. G. L. MUNTEANU

Învierea Domnului — Învierea Preotului

Învierea Mântuitorului e cel mai mare eveniment al credinței noastre creștine. Căci „dacă n'a înviat Hristos, deșartă este și predica noastră, deșartă este și credința noastră (Cor. 15, 14).

Hristos a înviat dar n'a înviat singur ci împreună cu El au înviat și apostolii. Învierea Domnului a fost fizică, învierea apostolilor a fost morală. Apostolii au fost oameni simpli, pescari de meserie, cari tremurau la cea mai mică adiere a vântului. După înviere devin neînfricați, în stare ca să mute munții din loc, să deschidă temnițele, să frângă lanțurile mâinilor și rupă obezile picioarelor.

Înainte de înviere dormeau cu toții, când pe fața învățătorului curgeau șiroaie sudorile de sânge, după înviere sunt neadormiți. Înainte de înviere fugeau din fața morții. Scena din noaptea prinderii lui Hristos din grădina Ghetsimanilor ne va vorbi peste veacuri de lășitate apostolilor. După înviere, devin neînfricați, nu fug de moarte, o înfruntă, ba mai mult o caută.

Noi suntem urmașii apostolilor. O știm cu toții, atât în ceea ce privește bogăția darului, cât'n ceea ce privește slăbiciunea omenească.

Suntem asemenea lor.

Ziua învierii lui Hristos a fost pentru apostoli piatra de temelie a predicii lor, să fie și pentru noi.

Ziua învierii lui Hristos a

fost ziua învierii apostolilor să fie ziua învierii noastre.

A înviat Hristos, au înviat apostolii să înviem și noi.

În noaptea Paștilor, în sunetul clopotelor când de pe toate cărările munților și a văilor înfrigați și pătrunși de marea taină a învierii s'au apropiat, cu nevinovăția în suflet tânăr și bătrân, copil și moșneag și au auzit din nou cuvintele Aceluia, care acum două mii de ani a răsturnat piatra urii omenești de pe mormântul Său: „Eu sunt învierea și viața” — ne vor întâmpina cu creștinescul salut: Hristos a înviat — să stăm o clipă și să cugetăm:

El a înviat dar eu?

Oare nu sunt apostolul lui Hristos? Oare eu nu reprezint aci între mulțimea de capete, care așteaptă ca să mai vadă încă odată minunea din grădina lui Iosif cu ochii lor sufletești pe acela ce în noaptea aceasta a înviat. Dacă da, atunci să înviem și noi.

În salutul credincioșilor noștri „Hristos a înviat” veacurile ce s'au scurs au concentrat întreagă mărturie a creștinilor ce au adormit cu nădejdea în suflet că și ei vor învia ca Împăratul lor și când ni-l adresează nouă acest salut ar dori ca și noi să înviem ca și El.

Pare că ne întreabă indiscret: „Tu părinte ai înviat?”

Vom avea noi oare curajul ca să răspundem liniștit, fără frică de conștiință, sincer:

„Adevărat a înviat!” „Am înviat și eu!”

Fericite sunt sufletele credincioșilor, cari în lumina credinței, văd pe Domnul, înviat din morți și smeriți pleacă genuchiul inimii lor, în cucernică închinare: „Adevărat a înviat.”

Amăgiții Învierii Domnului

Când Mântuitorul Hristos a înviat din morți și s'a arătat femeilor mironosițe, unul din soldații Romani, cari fuseseră de strajă la mormânt și „erau martori ai învierii” s'au dus în Cetate cum spune sf. ev. Matei „și au vestit celor mai mari ai templului toate cele ce se făcuse”.

Atunci arhierii și bătrânii adunându-se și sfat făcând, au dat arginți mulți ostașilor, zicând: „Spuneți așa, Ucenicii lui venind noaptea l'au furat pe când noi dormeam și de se va auzi aceasta la dregătorul (Pilat), noi îl vom potoli și pe voi fără de grijă vă vom face. Iar ei luând arginții au făcut precum l'au învățat și s'a vestit cuvântul acesta între iudei până în ziua de azi” (Mat. 28, 11-15).

Cuvintele „până azi” în gura sf. evanghelist înseamnă până în zilele când a scris el evangheția, adică vreo 40 de ani după învierea Domnului.

Minciuna aceasta cade prin următoarele argumente:

1. Mai întâi sf. apostoli n'ar fi putut fura trupul Domnului, chiar dacă ar fi vrut s'o facă, pentrucă mormântul era păzit de soldații Romani puși de dușmanii Mântuitorului tocmai pentruca nu cumva ei — apostolii — să fure trupul Domnului: „Iar a doua zi care este după Vineri, s'au adunat mai marii preoților și fariseii la Pilat zicând: Doamne ne-am adus aminte că amăgitorul acela a zis încă viu: După trei zile mă voi scula. Deci poruncește să fie păzit mormântul până a treia zi, pentruca nu cumva venind ucenicii lui noaptea să-l fure și să zică poporului, că a înviat, căci va fi răstăcirea cea din urmă mai rea ca cea dintâi. Zis-a lor Pilat: aveți strajă, mergeți de întăriți cum știți. Iar ei mergând au întărit mormântul cu strajă și-au pecetluit piatra”. (Mat. 27, 62-66).

În asemenea împrejurări altcineva poate că s'ar fi putut apropia de mormânt, sfinții apostoli însă nu. Exactitatea cu care soldatul Roman își împlinea datoria nu ne poate face să credem, că el au adormit în timpul când făceau de gardă, ca astfel apostolii sau altcineva să poată fura trupul Domnului.

Pentru a se putea întâmpla aceasta ar fi trebuit ca soldații să doarmă ca morții, căci altfel nu s'ar fi putut să nu audă șgomotul produs de rostogolirea blocului de piatră prăvălit la intrarea mormântului și să nu se fi deșteptat și impledecat săvârșirea furtului.

2. Dacă soldații de gardă ar fi adormit într'adevăr și în timpul când ei dormeau, s'ar fi furat trupul Mântuitorului, ei ar fi trebuit să fie pedepsiți foarte aspru, pentru neîmplinirea însărcinării ce li se dase de a străjui mormântul.

În loc de-a fi pedepsiți, ei dimpotrivă sunt plătiți ca să spună, că

Noi preoții să fim farul duhovnicesc al acestui salut creștinesc și când ne vor întâmpina creștinii noștri dragi cu „Hristos a înviat,” fără murmur, fără ezitare și fără șovăire — după ce am cugetat îndeajuns să răspundem: „Adevărat a înviat.”

Pr. T. ANDREI

pe când dormeau, apostolii au furat trupul lui Iisus. Această însemnează tocmai, că soldații își făcuseră datoria, că nu dormiseră ei fuseseră martori ai învierii, însă cumpărați cu bani și învățați să mintă, că Hristos n'a înviat ci trupul Său a fost furat din mormânt.

Apoi chiar dacă am admite, că soldații au dormit, ce greutate ar putea avea mărturia lor despre ceea ce s'a petrecut în timpul când ei dormeau?

Mărturia soldaților pentru furarea trupului Domnului, nu putea avea nicio valoare, căci ei s'au nu au dormit, ceea ce este sigur, ci și-au făcut datoria nelăsând să se apropie nimeni de mormânt și să fure trupul pe care-l păzeau; sau dacă au adormit nu aveau de unde ști că Domnul a fost furat. Ceeace rămâne în picioare și ntr'un caz și într'altul este că după trei zile mormântul a fost gol și ei au mărturisit aceasta și dacă trupul Domnului n'a fost furat, atunci mormântul gol este dovada puternică a învierii Lui, căci dumnezeescul trup n'a lipsit atunci din mormânt, decât pentru că a înviat.

3. Arhierii și bătrânii nu cer lui Pilat să ia nici o măsură împotriva sfinților apostoli, pentrucă ar fi furat trupul Domnului și nu le face nici odată această imputare. Dimpotrivă celebra dilemă în care Gamaliel pune pe membrii Sinedriului, când zice despre apostoli: „Lasați-l, căci dacă ceea ce ei fac este dela oameni, se va nimici ca orice este omenească, iar dacă este dela Dumnezeu nu-l veți putea sta împotriva”, ceea ce dovedește, că cel puțin ei dacă nu și alții, aveau în suflet temerea, că se poate ca Iisus să fi înviat și că nimeni din Sinedriu nu credea în svonul răspândit de ei înșiși că sfinții apostoli ar fi furat trupul Domnului, căci atunci Gamaliel n'ar fi îndrăznit să ia așa pe față apărarea apostolilor; sau cuvântarea lui ar fi făcut șă ridice proteste puternice din partea celorlalți membri ai marelui tribunal.

4. Este o imposibilitate psihologică din partea sfinților apostoli, ca ei să fi furat trupul Domnului, deoarece ei sau: credeau că Mântuitorul va învia și atunci e absurd a admite că s'ar fi putut gândi să-l fure trupul, căci pentrucă s'ar fi expus la primejdiiile săvârșirii acestui act, când n'aveau decât să aștepte trei zile împlinite pentruca credința lor să se adeverească? sau: nu credeau că Iisus va învia și atunci trebuiau să recunoască cumcă învățătorul lor a fost un înșelător, un fals Mesia, care l'a amăgit cu făgăduieli mincinoase așa că ei trebuiau, sau să spună „Urbī et orbī” și să-și pună cenușa pe cap, sau să fugă din țară ca să scape de ironia arhierilor și de râsul mulțimei dispărând în marea masă a anonimatului, iar nici decum să-l fure trupul care nu le putea servi la nimic. Sau în fine se îndoaiau, nu erau siguri nici că va învia, nici că nu va învia și în acest caz singurul lucrul ce le rămânea de făcut era, nu să-l fure

trupul ci s'aștepte trei zile să vadă, că va învia, cum făgăduise și să creadă în El și mai departe, sau că nu va învia și atunci să se lapede de El.

5. Curajul și entuziasmul cu care sfinții apostoli au predicat învățătura și faptele Domnului, al căror punct central este minunea învierii, sunt dovada cea mai strălucită, că învierea lui Hristos și credința în ea nu sunt o minciună ci cel mai înalt și dătător de viață adevăr. Ce ar fi făcut pe sfinții apostoli să predice lumii că Iisus a înviat, dacă el n'ar fi înviat cu adevărat? Ce i-ar fi îndemnat să pună o minune în locul unei minciuni și amăgiri grosolane. Dragostea față de Învățătorul lor nu, pentru că oricât de mare ar fi fost aceasta, când El era în viață, trebuia să înceteze, să se transforme chiar în ură inversunată după moartea Lui, când făgăduiala, că va învia și va dovedi în chip strălucit dumnezeirea Sa, nu s'ar fi realizat.

Foloase materiale iarăși nu penetruca propoveduind învierea lui Hristos mai ales dacă ea n'ar fi fost adevărată, sfinții apostoli și-au prea bine că se expun la ura și răsunarea arhierilor și învățătorilor de lege, cărora căzuse victimă Mântuitorul însuși. Singurul lucru ce ar fi trebuit să facă sfinții apostoli, dacă ar fi urmărit interese materiale, ar fi fost să se ducă la arhierii să declare, că învățătorul lor n'a înviat și pentru aceasta ar fi primit desigur și ei ca soldații bani și ar fi fost după aceea binevăzuți și cinstiti de toți.

Dar în loc de acestea ce vedem? Sfinții apostoli încep chiar în ziua cincizecimii să predice iudeilor, veniți din toată lumea la Ierusalim cu prilejul acestei sărbători, despre Iisus cel răstignit de arhierii și cărturari și despre învierea cea de a treia zi prin puterea dumnezeirii Sale. Atâta putere de convingere avea predica lor, că Petru singur, prin două cuvântări făcute în același zi, converti ca la 5000 de oameni între cari erau și mulți preoți.

Inspăimântați de aceste succese neașteptate, membrii Sinedrului se întrunesc din nou, discută ce măsuri să ia spre a împiedeca răspândirea învățăturai lui Hristos și propovăduirea învierii Sale. În mai multe rânduri ei chiamă pe sfinții apostoli, îi amenință, îi închid, îi bat, dar aceștia în loc de a se înfricoșa prind mai mare curaj, în loc de a se simți umiliți, că au fost bătut și închis și simt fericiri că au putut suferi pentru Domnul. În loc de a înceta predicarea, propoveduiesc cu mai mult zel. Prigonirile se întetesc, sângele sfinților apostoli și acelor dintâi creștini curg în șiroaie, dar înapoi nu dau. În mijlocul chinurilor morții, ei nu se lapădă de Acela pentru care sunt trimiși la moarte, ci mulțumesc cu fruntea senină, că s'au învrednicit să și verse sângele pentru iertarea păcatelor lor, după cum El și-a vărsat sângele, pentru curățirea de păcat a întregii omeniri.

Câtă deosebire între apostoli după ziua cincizecimii și din timpul pamilor și după învierea Domnului, până în ziua cincizecimii. Când soldații și trimișii arhierilor și bătrânilor, vin și prind noaptea pe Iisus în grădina Ghetsimani, toți apostolii fug, părăsesc pe Învățătorul lor; Petru opune o slabă rezistență, dar chiar în aceași noapte înainte de cântatul cocoșului se lapădă de El de trei ori cu jurământ.

În ziua învierii zece din ei stau închis într-o casă cu ușile zăvorâte de frica Iudeilor și când Domnul a înviat din morți, intră prin ușile încufate și li se arată, ei se inspăimântă,

mântă, nu mai cred ochilor și li se pare că văd Duh. Același lucru pe țărmul lacului Tiberiadei, până nu mănâncă cu ei, nu cred că e Domnul. Și acum de unde atâta curaj, de unde atâta siguranță, că El a înviat din morți? Din fricos cum era mai înainte, Petru este acum un erou al convingerilor sale și nimic nu-l poate înfricoșa.

Atunci se teme de slugile marelu arhierii să spună că cunoaște pe Domnul, iar acum declară cu curaj, înaintea întregului Sinedriu: „Judecați dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm mai mult de voi decât de Dumnezeu, căci nu putem să nu vorbim cele ce am văzut și am auzit“. Atunci se teme să nu fie biciuit și el ca Învățătorul său, iar acum cere schingiturilor săi să nu-l răstignească cu capul în sus ca pe Domnul, ci

cu capul în jos și moare mulțumit că a murit aceeași moarte ca Domnul și Dumnezeul său.

Același lucru cu cefalați apostoli, cari înfruntă cu curaj fără margini toate primejdii, toate chinurile și primesc moarte mucenicească, numai ca să facă cunoscut până în cele mai depărtate colțuri ale lumii viața și învățătura Celui răstignit și înviat. Încă odată: De unde atâta curaj și entuziasm? De unde atâta lipsă de egoism și nobilă lepădare de sine? De unde atâta zel pentru propoveduirea evangheliei, dacă Domnul n'a înviat într-adevăr, dacă Sfinții Apostoli au furat trupul? Se poate cineva expune pentru un neadevăr până în așa grad cum au făcut-o Sfinții Apostoli? Se poate entuziasma pentru o minciună.

Pr. I. DONISĂ BRUJU

MEDITAȚIE

† Prot. Dr. GHEORGHE SOFIAN

Despre demnitatea preotească cu privire la Dumnezeu, la Biserică și la societate

Aceleași scopuri, cari l-au determinat pe Domnul Iisus Hristos să se coboare pe pământ, l-au determinat de asemenea să întemeieze preoția. Misiunea preotului este o continuare, o extensiune a misiunii lui Iisus Hristos și are în vedere pe Dumnezeu, Biserica și societatea, pe Dumnezeu, cu care preoția ne unește prin relațiile cele mai sublimă; Biserica ce ne cinstește cu numirea cea mai cinstită; societatea, a cărei mântuire ni-o încredințează.

1. Cu cât se apropie cineva mai mult de ființa supremă, în care sălășluiește toată desăvârșirea și mărirea, cu atâta devine el însuși mai mare, căci a fi trimis al lui Dumnezeu, a fi mijlocitor între el și omenii de pe pământ e mare cinste, căci zice Mântuitorul: „Cel ce vă ascultă pe voi pe mine mă ascultă și cel ce se lapădă de voi de mine se lapădă“ (Luca 10, 16). Preotul este deci omul lui Dumnezeu, propagatorul cultului său, — propovăduitorul cuvântului său, pentru a-i renaște fii adoptivi, a-i deda la slujba sa, a-i conduce la împărăția sa. Preotul este pentru a servi la luminarea minților și sfințirea sufletelor, pentru Duhul Sfânt numai prin mijlocirea preotului își îndeplinește lucrarea sa sfințitoare.

2. Preotul are locul cel mai de frunte în Biserică. Deosebitele asemănări, prin cari este închipuită Biserica, ne dau ideea cea mai sublimă despre preoție. Biserica este mireasa lui Hristos pe care El a iubit o așa de mult încât și-a vărsat sângele pentru ea, ca să o păzească curată de orice stricăciune. Dar grija de această mireasă a fost încredințată preoților cari îi păstrează frumusețea. Biserica este corabia ce străbate printre stânci și furtuni, pilotul suprem e Iisus Hristos iar preoții îl ajută ca să poată conduce călătoria la limanul veșniciei fericirii.

3. Dacă Dumnezeu a ales pe preoți ca să fie ajutorii și conlucră-

torii săi în marea operă a mântuirii, atunci cu drept cuvânt Fer. Ieronim îi numește pe preoți „răscumppătorii lumii“.

Prin urmare, dumnezeescul Mântuitor, prin preot ne învață din amvon, ne renaște în apa botezului, ne iartă păcatele în taina mărturisirii, în sfârșit, săvârșește pe altar cea mai mare minune; dar în toate se folosește de mâinile, de gura, de slujba servitorilor săi, preoți, pentru ca să deschidă tuturor izvorul

mântuirii: „Eu întru ei și tu întru mine.. mărirea ce mi-ai dat-o am dat-o lor“ (Ioan 12).

Iar dacă Iisus Hristos este strălucirea mării Tatălui și chipul ființei lui (Evrei 1, 3) nu încapă îndoiială, că preotul bun este podoaba lui Iisus Hristos, manifestarea cea mai limpede a mării Sale, iar preotul rău este ca o piatră de poticnire și de scandală pentru credincioși.

Datoria fiecărui creștin este de a sluji lui Dumnezeu; dar preotul, în virtutea stării sale, este dator a-și închina întreaga viață pentru a câștiga pe cei încredințați să-i păstorească.

El trebuie să răpească sufletele credincioșilor din ispitele lumii și să le dea lui Dumnezeu.

În timp ce creștinul, urmându-și scopul, se va mântui, preotul adevărat, îndeplinindu-l pe al său, va avea o mărime și fericire mult mai mare: „cei ce au învățat pe mulți, vor străluci ca lumina tăriei, și cei ce învață pe mulți la dreptate, ca stelele vor străluci în veșnicia fără de sfârșit“ (Daniil 12, 3).

BISERICESȚI

I. P. S. Patriarh Iustinian Marina, a fost decorat cu prilejul de 1 Mai, cu Ordinul „Apărarea Patriei“ cl. II-a.

Cu amănunte vom reveni în numărul viitor.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 2341/1950.

Comunicat

Din unele protopoplate ni se semnaleză, că dela Oficiile Parohiale se ridică acte din arhivă. Atragem atenținea C. Parohi că, fără aprobarea Episcopiei să nu permită înstreinarea nici unui act, sau carte proprietatea parohiei.

Conservarea arhivei și cărților vechi bisericesti din biserică să se facă în bune condițiuni, în toate parohiile.

Episcop Șeful serviciului
NICOLAE Prot. P. Șendrea

Nr. 2524/1950.

Circulară

Atragem atenția C. Preoțimi că gestiunea financiară a parohiei pe 1949 nu se înaintează, deoarece se verifică la fața locului de revizor contabil.

Consiliul Eparhial

Nr. 2900/1950.

Circulară

Revenim asupra circularii noastre Nr. 2374/1950 publicată în Buletin Nr. 15-16/1950 și invităm preoțimea ca Declarațiile pentru combustibil să le depună la Comitetul Provizoriu de Plasă.

Consiliul Eparhial

Nr. 2524/1950.

Circulară

Se face cunoscut tuturor oficiilor protopopești și parohiale că în viitor sumele de bani, care trebuiesc trimise Episcopiei, se vor depune la Banca R. P. R. în contul de Trezorerie al Episcopiei Nr. 096.049.

Cluj, la 15 Aprilie 1950.

Episcop Șeful Serviciului
NICOLAE Prot. P. Șendrea

Nr. 2038/1950.

Rectificare

Intrucât în circulara publicată sub Nr. 2038/1950, în Nr. 15-16 al „Buletinului Eparhial“ s'a strecurat o greșală care denaturează întreg înțelesul aliniatului respectiv, binevoii a dispune ca în proximal număr al Buletinului să se facă rectificarea greșelii, prin reproducerea întregului aliniat în mod corect și anume:

„În registrul inventar jurnal nu se vor înscrie materialele de consumație sau destinate transformării, obiectele de mică valoare sau scurtă durată. Acestea urmând a fi trecute în Registrul de materiale.

Cluj, la 21 Aprilie 1950.

Consiliul Eparhial

Redactor responsabil:
Preotul OLIMPIU T. BUCIN

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj